

Интеграция на политиките по околна среда и изменение на климата в Оперативна програма “Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014-2020 г.

Мартин Георгиев
Началник отдел “Програмиране”
Дирекция “КПП”, МТИТС

Политиките по околна среда и изменение на климата – първи стъпки

- ◆ Проведени консултации с бенефициентите на настоящата оперативна програма по предварителните варианти на насоките за интегриране на политиките по околна среда и изменение на климата;
- ◆ Получени редица предложения за финансиране на различни дейности, които имат значение по отношение на опазването на околната среда и климата;
- ◆ МТИТС е участвало във всички срещи по темата с МОСВ;
- ◆ Работата по темата е значително улеснена от анализа, изготвен по проект “ Изработване на Генерален план за мониторинг на околната среда”.

Генерален план за мониторинг на околната среда (ГПМОС)

- ◆ **Основната цел на ГПМОС** е подпомагане на цялостното управление на ОПТ 2007-2013 г., осигуряване на информация за подобряване на нейното изпълнение и изпълнението на "Общ генерален план за транспорта" (ОГПТ) по отношение на аспектите, свързани с опазване на околната среда.
- ◆ **Специфичните цели на ГПМОС са:**
 - ▶ Да се изпълнят изискванията относно наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ОПТ и ОГПТ, съгласно Становища по ЕО № 2-1/2007 г. и 1-1-/2010 г., с които са съгласувани програмата и плана;
 - ▶ Установяване, предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятни последици при изпълнението на ОПТ и ОГПТ върху околната среда, населението и човешкото здраве;
 - ▶ Препоръки за опазване на околната среда, които да се вземат предвид за следващия програмен период 2014-2020 г.
- ◆ Линк на ГПМОС: <http://optransport.bg/page.php?c=76&d=830>

Препоръки на база Генерален план за мониторинг на околната среда (ГПМОС)

- ◆ **При изготвяне на екологичната оценка на ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 - 2020 г. е необходимо да се предприемат стъпки към постигането на:**
 - по-добра координация на дейностите между компетентните органи по околна среда (МОСВ) и институциите, които изготвят ОПТТИ;
 - извършване на ЕО на възможно най-ранен етап паралелно с процеса на планиране (екологичната оценка следва да се извърши като част от предварителната (ex-ante) оценка на ОПТТИ или паралелно и координирано с предварителната оценка на ОПТТИ);
 - да се предвиди и съобрази от УО, че за разлика от процедурата по ЕО, проведена за действащата към момента ОПТ, за ОПТТИ за периода 2014 - 2020 г. чрез процедурата по ЕО ще бъде проведена и процедура по оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“;
- ◆ **Определянето на подходящи мерки за предотвратяване и ограничаване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве, съобразно спецификата на ОПТТИ;**
- ◆ **Дефиниране на целесъобразни и измерими индикатори в ЕО на ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (ОПТТИ);**
- ◆ **На възможно най-ранен етап на изготвяне на ОПТТИ 2014 - 2020 г. да се предвиди извършването на мониторинг на въздействието на ОПТТИ върху околната среда;**

Интервенции, засягащи бъдещата ОП “Транспорт и транспортна инфраструктура” (ОПТТИ)

- ◆ **Развитие на железопътната система (железопътната TEN-T мрежа) към т. 4.1.** Изпълнение на мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух от т.4. Необходими интервенции за действия по климата: подобряване качеството на въздуха и намаляване на емисиите на парникови газове – посочени са и мерките за развитие на метрото в гр. София;
- ◆ **Мерки за разработка и прилагане на секторни стратегически документи (стратегии, планове, програми, методологии, др.) за планиране на политиката в сектор „околна среда“, вкл. и за дейности за климата към т.6.** Необходими интервенции за укрепване на капацитет и за техническа помощ– ОПТТИ е посочена по компетентност, според документите, необходими за разработване.

Основни изводи и предложения, въз основа на анализа на „Насоки за интегриране на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата във фондовете за КП, ОС Пи ОПР за периода 2014-2020 г.“

- ◆ От Приложение I на Насоките се вижда, че за ОПТТИ е разпределена една конкретна интервенция, представляваща конкретен инвестиционен проект - за развитие на железопътния транспорт, и по-конкретно метрото на гр. София и една обща интервенция, представляваща административна мярка – разработване на секторни стратегически документи. В сравнение с разпределението на интервенциите по ПОС и ПИК в другите ОП, ОПТТИ интегрира в най-ниска степен тези политики.

Основни изводи и предложения, въз основа на анализа на ОП “Транспорт и транспортна инфраструктура” (ОПТТ)

- ◆ Предвижданията на ОПТТИ за развитие на метрото в гр. София по Приоритетна ос 3 съответства и включва интервенция 4.1.3. от *Насоките*, насочена към подобряване на качеството на атмосферния въздух;
- ◆ Дейности, съответстващи на интервенция 6.3. от *Насоките*, са предвидени по Приоритетна ос 5 Техническа помощ;
- ◆ Единствено по приоритетна ос 4, подприоритет 1 „Въвеждане на модерни системи за управление на трафика” и подприоритет 3 „Доставка на специализирани кораби” се предвижда инвестиционен приоритет „Развитие на екологични и ниско-въглеродни транспортни системи и насърчаване на устойчивата градска мобилност, включително речен и морски транспорт, пристанищата и мултимодалните връзки”, който е пряко насочен към интегриране на ПИК, но не съдържа конкретни дейности и допустими за финансиране проекти за ниско-въглеродни транспортни системи;

Основни изводи и предложения, въз основа на анализа на предложенията, направени от бенефициентите на ОПТИ

- ◆ Насоките не предвиждат конкретни интервенции за част от установените проблеми, свързани с опазването на околната среда, в компетенциите на конкретни бенефициенти – например управлението на отпадъци от корабоплавателна дейност, третирането на излезли от експлоатация стоманобетоннови траверси;
- ◆ Само част от бенефициентите са описали основни проблеми по отношение на опазването на околната среда и са предложили начини за разрешаването им чрез проекти, които да бъдат финансирани по бъдещите ОП за периода 2014-2020 г.;
- ◆ От направените предложения не може да се добие ясна и цялостна представа за същността и характера на всички проблеми по отношение на екологичните изисквания, които срещат бенефициентите при изпълнение на проекти по ОПТ.

Обобщени изводи на база извършения анализ

- ◆ Интервенциите в Насоките, разпределени за ОПТТИ, са само 2, като и двете са предвидени съгласно изготвения проект на ОПТТИ;
- ◆ Предложенията на бенефициентите за мерки за интегриране на ПОС и ПИК са формулирани само на база на конкретните интервенции, посочени в Приложение I на Насоките (не се отчитат всички трудности и проблеми, които бенефициентите срещат по отношение на опазването на околната среда);
- ◆ ПОС и ПИК следва да се отнасят и за сектори в транспортната система, които не се подпомагат от СКФ – авиация, автобусен транспорт.
- ◆ Необходимост от подпомагане на разработване на стратегии за ПОС и ПИК и дългосрочно обучение и за сектори, които не се подпомагат пряко от СКФ – авиация, автобусен транспорт.
- ◆ ПОС и ПИК ще бъдат съобразени при изготвянето на мулти-критериалния анализ за подбор на проекти в бъдещата ОПТТИ, както и при предварителната оценка на програмата

Благодаря, Ви за вниманието